

Wytyczne - projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego

1. WSTĘP	4
1.1 WPROWADZENIE	4
1.2 PODSTAWOWE DEFINICJE.....	4
1.3 ZASADY OGÓLNE	5
2. STRUKTURA STUDIUM WYKONALNOŚCI	5
2.1 TYTUŁ	5
2.2 STRESZCZENIE I WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY	5
2.3 PRZYCZYNY REALIZACJI PROJEKTU	6
2.3.1 <i>OPIS UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO GOSPODARCZYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARZE</i> <i>ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU</i>	6
2.3.2 <i>IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW BENEFICJENTÓW PROJEKTU</i>	6
3. OPIS PROJEKTU	7
3.1 LOKALIZACJA.....	7
3.2 CEL PROJEKTU, ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARZE, POWIĄZANIA Z INNYMI PROJEKTAMI	7
3.3 SPÓJNOŚĆ PROJEKTU Z CELAMI RPO ORAZ SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI/STRATEGICZNYMI (KRAJOWYMI, REGIONALNYMI, LOKALNYMI)	8
3.4 UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE	9
3.4.1 <i>UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCEDUR PRAWA BUDOWLANEGO</i> <i>I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO</i>	9
3.4.2 <i>PRAWO DO DYSPONOWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI NA CELE BUDOWLANE LUB</i> <i>NA CELE PROJEKTU (DLA PROJEKTÓW, KTÓRE NIE DOTYCZĄ ROBÓT BUDOWLANYCH)</i> 9	
3.4.3 <i>ZGODNOŚĆ Z PRAWEM ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH</i>	10
3.4.4 <i>SPECYFICZNE UWARUNKOWANIA PRAWNE, W TYM KWESTIE POMOCY</i> <i>PUBLICZNEJ</i>	10
3.5 WSKAŹNIKI REZULTATU PROJEKTU	12
3.6 PRZEDMIOT I PRODUKTY PROJEKTU	13
3.7 ANALIZY SPECYFICZNE DLA SEKTORA	13
4. ANALIZA POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO WNIOSKODAWCY	13
4.1 CHARAKTERYSTYKA WNIOSKODAWCY	13
4.2 PARTNERZY I OPIS ZASAD PARTNERSTWA	14
4.3 TRWAŁOŚĆ PROJEKTU - OPIS PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA EKSPLOATACJĘ PRZEDMIOTU INWESTYCJI PO JEJ ZAKOŃCZENIU.....	14
4.4 DOŚWIADCZENIE W REALIZACJI PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH.....	15
5. ANALIZA TECHNICZNA PROJEKTU	15
5.1 OPIS I OCENA WARIANTÓW ALTERNATYWNYCH.....	16
6. ANALIZA FINANSOWA WNIOSKODAWCY	17
6.1 TRWAŁOŚĆ FINANSOWA PROJEKTU	19
7. ANALIZA EKONOMICZNA	20
7.1 KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROJEKTU	20
7.2 NAKŁADY I KOSZTY SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU	22
7.3 ANALIZA WSKAŹNIKÓW EKONOMICZNYCH.....	22

8. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	23
8.1 FORMALNO-PRAWNA PROCEDURA OOS	23
8.2 ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW ODDZIAŁYWANIA INWESTYCJI NA ŚRODOWISKO	23
8.3 ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA OBSZARY NATURA 2000	24
9. ANALIZA RYZYKA I WRAŻLIWOŚCI	24
10. ZAŁĄCZNIK: ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW OCENY MERYTORYCZNEJ – JAKOŚCIOWEJ	25
10.1 ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW OCENY MERYTORYCZNEJ – JAKOŚCIOWEJ	25
10.2 ANALIZA FINANSOWA I EKONOMICZNA W AKTYWNYM ARKUSZU KALKULACYJNYM	26
OBOWIĄZKOWYM ZAŁĄCZNIKIEM DO STUDIUM WYKONALNOŚCI JEST PRZEDSTAWIENIE	
ANALIZY FINANSOWEJ I EKONOMICZNEJ W AKTYWNYM ARKUSZU KALKULACYJNYM, JAKO	
MATERIAŁ NIEZBĘDNY DO OCENY PROJEKTU.	26

1. WSTĘP

1.1 WPROWADZENIE

Niniejsze wytyczne stanowią podstawę metodologiczną do opracowywania studiów wykonalności projektów w zakresie społeczeństwa informacyjnego zgłaszanych do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 -2013 (dalej: RPO WP).

Wytyczne zostały opracowane przez Instytucję Zarządzającą RPO WP, w efekcie realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, którego wykonawcą był dr inż. Korneliusz Pylak – PSDB Sp. z o.o.

Podstawę metodologiczną analiz finansowych i ekonomicznych stanowią Wytyczne w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód z dnia 27 września 2011 r., sygnatura MRR/H/14(3)09/2011, http://www.mrr.gov.pl/fundusze/wytyczne_mrr/obowiazujace/horyzontalne/strony/lista.aspx (dalej: Wytyczne MRR).

W kwestiach nie uregulowanych w niniejszych wytycznych mają również zastosowanie:

- ↳ *Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych: Przewodnik. Raport końcowy 2008*, Komisja Europejska, DG Polityka Regionalna, Bruksela 2008,
- ↳ *Dokument roboczy nr 4, Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści*, Komisja Europejska, DG Polityka Regionalna, Bruksela 08.2006,
- ↳ *Wytyczne w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych i regionalnych programów operacyjnych*, MRR, z dnia 3.06.2008 r. i z dnia 05.05.2009 r. www.fundusze-strukturalne.gov.pl/
- ↳ obowiązujące przepisy i zasady rachunkowości,
- ↳ ogólnie przyjęte metody analiz finansowych i ekonomicznych.

Zastrzega się, iż zakres wymaganych informacji do zawarcia w SW może być dodatkowo określony w regulaminie danego konkursu.

Wytyczne dotyczą dokumentacji projektów zgłaszanych do dofinansowania w ramach 3 osi priorytetowej Społeczeństwo informacyjne RPO WP, w zakresie określonym w Szczegółowym opisie priorytetów RPO WP na lata 2007-2013. Działanie realizowane będzie m.in. poprzez następujące rodzaje projektów:

- e-usługi publiczne o wymiarze regionalnym i lokalnym (w tym e-zdrowie, e-edukacja);
- e-usługi w administracji publicznej – m.in. elektroniczny obieg dokumentów, podpis elektroniczny;
- budowa i wdrażanie platform elektronicznych na poziomie regionalnym i/lub lokalnym;
- tworzenie geograficznych Systemów Informacji Przestrzennej dla poziomu regionalnego i lokalnego;
- budowa i/lub rozbudowa lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych współdziałających z siecią szerokopasmową na poziomie regionalnym i/lub krajowym;
- tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu;
- budowa i/lub rozbudowa lokalnych bądź regionalnych sieci teleinformatycznych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii np.: transmisja satelitarna, radiowa;
- budowa, rozbudowa i/lub wyposażenie centrów zarządzania sieciami lokalnymi i regionalnymi.

1.2 PODSTAWOWE DEFINICJE

ICT - Technologie komunikacyjne i informacyjne.

PIAP – Publiczny Punkt Dostępu do Internetu - umożliwia publiczny, nieodpłatny dostęp do Internetu za pomocą zainstalowanego odpowiedniego urządzenia (np. komputera, e-kiosku, infomatu,

infokiosku). Ich funkcjonalność ma przyczynić się do usprawnienia i ułatwienia dostępu do informacji publicznych i elektronicznych usług publicznych.

Najlepsza dostępna technologia - Najbardziej efektywny oraz racjonalny z punktu widzenia ekonomicznego sposób realizacji projektu wybrany spośród rozwiązań wariantowych.

Wykluczenie cyfrowe (ang. digital divide) - jest pojęciem odnoszącym się do podziału społeczeństwa na osoby z dostępem do sieci internetowej i nowoczesnych form komunikacji, oraz na osoby bez takich możliwości, a także umiejętności posługiwania się Internetem w zakresie e-usług i wykorzystywania tych możliwości,

Sieci teleinformatyczne – sieci przewodowe, światłowodowe i bezprzewodowe służące do przesyłu danych, głosu lub obrazu.

Urządzenia dostępne – urządzenia służące do dostarczenia Internetu do wybranych obiektów lub instytucji, m.in. modem, router, hot-spot.

IRU - (ang. Indefeasible Right of Use) Nieodwoływalne prawo używania. IRU oznacza rzeczywiste, długookresowe nabycie uprawnień do wyłącznego używania infrastruktury telekomunikacyjnej, pozwalające na działanie przez Beneficjenta w sferze finansowo – księgowej, jak gdyby był właścicielem infrastruktury.

1.3 ZASADY OGÓLNE

Studium Wykonalności musi być wykonane z należytą starannością, należy przy tym zachować następujące zasady:

- Studium Wykonalności musi być zgodne z przepisami krajowymi i UE, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, Szczegółowym opisem priorytetów RPO WP na lata 2007-2013, Krajowymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013, Wytycznymi w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód.
- Studium Wykonalności stanowi załącznik do Wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 i musi być z nim spójne.
- W Studium Wykonalności wszystkie dane powinny mieć określone źródła, być wiarygodne i realne. Co więcej nie mogą one być starsze niż 1 rok dla danych finansowych. Dane statystyczne muszą pochodzić z okresu do dwóch lat wstecz. Jeżeli wniosek składany jest w trakcie realizacji projektu, należy przedstawić wartości rzeczywiste wynikające z zaakceptowanych warunków umów.
- Jeśli projekt objęty Studium Wykonalności jest projektem typu „zaprojektuj i wybuduj” w rozumieniu Ustawy Prawo Budowlane – w przypadku dopuszczenia takiego rozwiązania dla danego działania – musi to wynikać jednoznacznie ze Studium Wykonalności. Podstawą przyjęcia założeń jest w tym przypadku program funkcjonalno – użytkowy.
- W całości Studium Wykonalności należy pamiętać o zasadach: „otwartego dostępu” i „neutralności technologicznej”.

2. STRUKTURA STUDIUM WYKONALNOŚCI

2.1 TYTUŁ

Tytuł studium wykonalności powinien być tożsamy z tytułem wniosku o dofinansowanie (p. A.2 formularza wniosku). Tytuł powinien być możliwie krótki, zwięzły i jednocześnie oddający charakter projektu oraz umożliwiający odróżnienie od innych projektów danego Wnioskodawcy.

2.2 STRESZCZENIE I WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY

W rozdziale tym powinien znaleźć się skrótowy przegląd kluczowych informacji o projekcie dotyczących zasadniczego określenia m. in.:

- przedmiotu projektu (czego dotyczy inwestycja?),

- wnioskodawcy,
- celu, w jakim będzie realizowany,
- rezultatów i beneficjentów,
- produktów,
- przewidywanych nakładów inwestycyjnych,
- kwoty i poziomu procentowego wnioskowanej dotacji z EFRR.

W streszczeniu należy przedstawić podstawową charakterystykę projektu. W opisie należy unikać stwierdzeń i zwrotów trudnych do zrozumienia przez osoby bez odpowiedniego przygotowania technicznego lub ekonomicznego.

2.3 PRZYCZYNY REALIZACJI PROJEKTU

W rozdziale niniejszym należy przedstawić przyczyny podjęcia realizacji projektu oraz określić problemy, jakie zostaną rozwiązane w wyniku realizacji zaplanowanych działań, zgodnie z poniższymi punktami.

2.3.1 OPIS UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO GOSPODARCZYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU

Punkt obejmuje informacje związane ze społeczno gospodarczym kontekstem i przyczynami realizacji projektu. W odniesieniu do projektów informatycznych należy między innymi opisać:

- obszar objęty potencjalnym oddziaływaniem przyszłego projektu (opis powinien uwzględniać podstawowe dane demograficzne związane z danym obszarem);
- umiejscowienie tego obszaru w odniesieniu do warunków wojewódzkich i krajowych;
- stan techniczny i dotychczasowa infrastruktura teleinformatyczna i usługi społeczeństwa informacyjnego, stopień rozwoju infrastruktury technicznej otoczenia projektu (dostęp do Internetu, przepustowość sieci, koszt korzystania z Internetu, łatwość obsługi, uciążliwość dla mieszkańców / podmiotów gospodarczych, jakość użytkowania, jakość usług;
- potrzeby mieszkańców w zakresie społeczeństwa informacyjnego (poziom świadomości mieszkańców w tym zakresie);
- poziom rozwoju technologicznego danego obszaru (dostęp do Internetu i usług on-line);
- funkcjonalność obecnej infrastruktury.

Opis powinien zawierać najistotniejsze informacje i dane statystyczne odnoszące się do zakresu i typu projektu oraz mogących mieć wpływ na jego przewidywane skutki w sferze społecznej i gospodarczej. W przypadku podawania danych statystycznych należy określić ich źródło. Należy unikać nadmiernego rozbudowywania ww. opisów oraz zamieszczania danych zbędnych z punktu widzenia przedmiotu i celów projektu.

2.3.2 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW BENEFICJENTÓW PROJEKTU

Należy wymienić oraz scharakteryzować grupy wszystkich beneficjentów projektu, którzy będą korzystał z infrastruktury przewidzianej w ramach realizowanego projektu.

Punkt ten powinien przede wszystkim zawierać:

- opis i analizę problemów¹, które dotyczą bezpośrednich i pośrednich beneficjentów (ale tylko w kontekście przedmiotu projektu);
- uzasadnienie powiązań pomiędzy problemami a badaną analizą otoczenia projektu oraz opis związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy problemami;

¹ Problemy muszą być określone jako sytuacje negatywne. Nie wszystkie sformułowania są sytuacjami negatywnymi, np. 10% stopa bezrobocia w mieście' nie oznacza negatywnej sytuacji, jeżeli w innych miastach jest ona dwukrotnie wyższa, ale sformułowanie 'dwukrotnie wyższa stopa bezrobocia niż na obszarze okalającym obszar projektu' – jest już sytuacją negatywną.

- selekcję problemów i wybór tych, które projekt ma rozwiązać lub przyczynić się do ich rozwiązania.

3. OPIS PROJEKTU

Zgodnie z Wytycznymi MRR „projekt” definiuje się jako: „operację o jasno określonych celach, składającą się z całej serii robót, działań lub usług, której celem jest wykonanie niepodzielonego zadania, posiadającego sprecyzowany charakter gospodarczy lub techniczny. Zespoły działań tworzących projekt powinny zachować spójny i skoordynowany charakter i prowadzić do ściśle określonego celu.”

Projekt stanowi zatem ekonomicznie niepodzielną serię prac, spełniających ściśle określoną funkcję techniczną i posiadających jasno określone cele. Projekt charakteryzuje się możliwością wyraźnego wyodrębnienia ram czasowych realizacji. Działania te mają charakter jednorazowy, zaś ich celem jest doprowadzenie do rozwiązania problemu (osiągnięcia stanu pożądanego – celu) lub ułatwienie likwidacji problemu. Definiowany problem musi zawsze dotyczyć określonej grupy interesariuszy, nie może ograniczać się wyłącznie do aspektów technicznych.

Projekt powinien być powiązany z bieżącą działalnością podmiotu, który go realizuje, ale jednocześnie musi być łatwy do wyodrębnienia z owej działalności. Należy jednak podkreślić, iż projekt powinien mieć pozytywny wpływ na bieżące funkcjonowanie instytucji lub grupy osób.

Zasadniczym elementem studium jest również przedstawienie strategii wdrażania projektu. Analiza w tym zakresie opiera się na określeniu uzasadnionych celów, rezultatów projektu oraz niezbędnych do ich osiągnięcia produktów. Rozdział może być uzupełniony przedstawieniem macierzy logicznej oraz analizy SWOT projektu.

3.1 LOKALIZACJA

W rozdziale należy podać: miejscowość oraz nazwę gminy i powiatu. Opis powinien być, w miarę możliwości, uzupełniony mapką poglądową przedstawiającą inwestycję na tle obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego terenu, powiązania planowanej inwestycji z siedliskami ludzkimi, obszar oddziaływania projektu, powiązania z innymi obiektami infrastruktury społeczeństwa informacyjnego itd.

Jeżeli projekt dotyczy obiektu kubaturowego (np. lokalizacji infokiosku), należy przedstawić szkic lub plan usytuowania budynku na posesji, np. mapę do celów projektowych, rzuty poszczególnych kondygnacji (jeżeli są już dostępne) lub ewentualnie rysunek funkcjonalności obiektu (funkcji pełnionych przez poszczególne pomieszczenia itp.).

Przy charakteryzowaniu wybranej lokalizacji należy wziąć pod uwagę:

- warunki topograficzne, hydrogeologiczne i urbanistyczne mające wpływ na projekt;
- rozwiązania alternatywne;
- wybór terenu/obektu lub rejonu geograficznego realizacji projektu;
- powiązanie z innymi obiektami infrastrukturalnymi;
- zapotrzebowanie na media i ich dostępność w danej lokalizacji;
- możliwość prowadzenia i zabezpieczenia budowy, stref ochronnych itp.

3.2 CEL PROJEKTU, ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE, POWIĄZANIA Z INNYMI PROJEKTAMI

Cel(e) projektu to przyszły stan rzeczy, który jest planowany do osiągnięcia w następstwie podjętych działań. Cel ma wyrażać sens działania, wynikający z potrzeb wewnętrznych i zewnętrznych systemu i jest konkretną odpowiedzią na istniejące potrzeby².

² A więc nigdy celem nie może być ‘kupienie wyposażenia’ lub ‘zatrudnienie pracowników’.

Wnioskodawca powinien opisać w tym punkcie jakie długoterminowe korzyści zostaną osiągnięte w obszarze oddziaływania projektu poprzez jego realizację.

Zgodnie z Wytycznymi MRR:

- „Zdefiniowanie celów jest niezbędnym etapem służącym identyfikacji i analizie projektu. Stanowi ono punkt wyjścia do przeprowadzenia jakiegokolwiek oceny inwestycji.
- Cele projektu, zarówno te bezpośrednie, jak i pośrednie, powinny zostać określone w oparciu o analizę potrzeb danego środowiska gospodarczo-społecznego, z uwzględnieniem zjawisk najbardziej adekwatnych do skali oddziaływania projektu.
- Należy zwrócić uwagę, aby cele projektu zdefiniowane w analizie spełniały następujące założenia:
 - o jasno wskazywały, jakie korzyści społeczno-ekonomiczne można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,
 - o były logicznie powiązane ze sobą, w przypadku, gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów,
 - o uwzględniały wszystkie najważniejsze bezpośrednie i pośrednie skutki społeczno-ekonomiczne przedsięwzięcia,
 - o określały, czy całkowite korzyści (tzw. całościowy przyrost dobrobytu) osiągnięte w wyniku realizacji projektu uzasadniają jego koszt,
 - o były logicznie powiązane z ogólnymi celami omawianych funduszy, tj. wymagane jest określenie zbieżności celów projektu z celami realizacji danej osi priorytetowej programu operacyjnego,
 - o były uzupełnione o metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,
 - o korzyści osiągnięte w ramach danego celu powinny być wyrażone w konkretnych wartościach/parametrach społeczno-ekonomicznych.”

W miarę możliwości należy również dokonać wstępnej kwantyfikacji ważnych parametrów takiego celu (wskaźników oddziaływania) oraz określić ramy czasowe ich osiągnięcia. Cele najlepiej jest określić za pomocą metody SMART³.

3.3 SPÓJNOŚĆ PROJEKTU Z CELAMI RPO ORAZ SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI/STRATEGICZNYMI (KRAJOWYMI, REGIONALNYMI, LOKALNYMI)

Cel(e) projektu muszą być zgodne z celami działania zawartymi w RPO WP.

W niniejszym punkcie należy przedstawić przesłanki świadczące o tym, iż projekt przyczyni się do realizacji celów osi priorytetowej 3 RPO WP – należy przedstawić w jaki sposób i w jakim zakresie (w tym w kontekście wskaźników realizacji).

Istotne są również informacje wskazujące na spójność projektu z innymi dokumentami o charakterze strategicznym w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, w tym zwłaszcza z celami strategii rozwoju województwa. Należy również określić, jakie są uwarunkowania realizacyjne planowanego projektu wynikające z:

- dokumentów na szczeblu unijnym dotyczących projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego;
- aktów prawnych i dokumentów strategicznych: wszystkich aspektów związanych z polityką krajową/regionalną w kontekście realizacji projektu⁴, powiązań projektu z celami strategii rozwoju województwa, aktami prawnymi oraz innymi dokumentami; obowiązków wynikających dla wszystkich stron z obowiązujących i spodziewanych uregulowań prawnych, a także

³ Specific (konkretny) – czy cel nie jest ujęty zbyt ogólnie? measurable (mierzalny) – czy można zmierzyć poziom jego osiągnięcia? achievable/available (osiągalny) – czy cel jest wyrażony liczbowo? realistic (realistyczny) – czy cel jest możliwy do osiągnięcia w założonym okresie? timed (określony w czasie) – czy cel jest określony w czasie?

⁴ mowa tu np. o 'strategii kierunkowej rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013 oraz perspektywicznej prognozie transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020' – dokumencie przyjętym przez Radę Ministrów 29 czerwca 2005 r., czy też 'proponowanych kierunkach rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2020 r.'

wyzwań stojących przed samorządem wynikających z budowy Społeczeństwa Informacyjnego;

- dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym (strategii rozwoju województwa podkarpackiego, regionalnej strategii innowacji województwa podkarpackiego, regionalnych programów operacyjnych, strategii informatyzacji i studiów rozwoju nowoczesnej publicznej infrastruktury informatycznej itp.);
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego itp.;
- uwarunkowań prawnych (np. własność gruntu);
- warunków środowiskowych, w tym topograficznych bądź urbanistycznych (dla projektów dotyczących budowy infrastruktury dla Internetu bezprzewodowego);
- innych warunków.

3.4 UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

Realizacja projektu dotyczącego przede wszystkim robót budowlanych wymaga spełniania szeregu obowiązków oraz uzyskania uzgodnień lub pozwoleń właściwych organów administracyjnych. W rozdziale niniejszym należy opisać uwarunkowania prawne oraz stopień zaawansowania procedur poprzedzających realizację prac budowlanych.

3.4.1 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCEDUR PRAWA BUDOWLANEGO I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Należy przedstawić informację o stopniu zaawansowania prac związanych z wydaniem prawomocnego pozwolenia na budowę (zgłoszenia robót) oraz opracowaniem wymaganej dokumentacji budowlanej. Jeśli zakres projektu objęty jest kilkoma pozwoleniami, lub przewidziane prace stanowią fragment szerszego zakresu objętego pozwoleniem należy opisać i wyjaśnić zaistniałą sytuację.

Punkt nie dotyczy projektów dotyczących wyłącznie zakupu wyposażenia i innych projektów nie wymagających pozwoleń i realizacji robót budowlanych.

3.4.2 PRAWO DO DYSPONOWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI NA CELE BUDOWLANE LUB NA CELE PROJEKTU (DLA PROJEKTÓW, KTÓRE NIE DOTYCZĄ ROBÓT BUDOWLANYCH)

Należy przedstawić informację czy oraz na jakiej podstawie Wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomościami, na których realizowane będą roboty budowlane projektu niezbędnymi dla realizacji projektu lub prawo do dysponowania nieruchomością na cele projektu.

W przypadku inwestycji w sieci teleinformatyczne nie ma konieczności opisywania sytuacji prawnej każdej z działek, przy czym należy opisać każdą sytuację specyficzną: np. związaną z uzyskaniem prawa do wejścia na teren nieruchomości w drodze decyzji administracyjnej w związku ze sprzeciwem właściciela.

Należy również ustosunkować się do przypadków, gdy realizacja inwestycji wymaga przeprowadzenia wykupów nieruchomości. Konieczne jest wówczas określenie podstawy przyjętej wyceny (operatu sporządzonego przez rzeczoznawcę).

W odniesieniu do obiektów kubaturowych infrastruktury należy jednoznacznie określić tytuły prawne do nieruchomości wraz z dokumentami (np. sygnatury wpisów do ksiąg wieczystych, a w przypadku ich braku np.: repertorium aktów notarialnych, sygnatury decyzji administracyjnych itd.).

W przypadku dzierżawy/wynajmu wieloletniej obiektów należy przedstawić główne wymogi w zakresie postanowień umowy (umowy takie muszą być zawarte na okres przynajmniej 5 lat licząc od planowanego zakończenia realizacji projektu) oraz wykazać zabezpieczenie majątku powstałego / zakupionego dzięki realizacji projektu w przypadku rozwiązania umowy. W przypadku rozwiązania

takiej umowy w okresie do 5 lat od zakończenia projektu należy mieć świadomość ryzyka zaistnienia 'zasadniczej modyfikacji' (zgodnie z art. 57 Rozporządzenia 1083/2006) i konieczności zwrócenia nienależnie wypłaconych kwot na realizację projektu.

3.4.3 ZGODNOŚĆ Z PRAWEM ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

W niniejszym punkcie należy scharakteryzować rodzaj i przedmiot każdej z zaplanowanych procedur udzielania zamówień publicznych, w tym:

- robót budowlanych,
- dostaw wyposażenia,
- usług,
- dokumentacji technicznej i budowlanej,
- nadzoru inwestorskiego,
- promocji,
- opracowania studium wykonalności.

Należy mieć przy tym na uwadze dyspozycję art. 32 ust. 2 ustawy prawo zamówień publicznych, który zabrania dzielenia zamówienia na części lub zaniżania wartości zamówienia w celu uniknięcia procedur przetargowych oraz art. 29, który nakazuje opisać przedmiot zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń.

W przypadku wskazania trybów nieprzetargowych należy podać dodatkowe, istotne informacje, np. uzasadnić, dlaczego wybrano dany tryb postępowania lub umieścić informację o niepodleganiu przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych wraz z podaniem uzasadnienia.

W przypadku udzielania zamówień publicznych współfinansowanych ze środków EFRR w ramach RPO WP, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro lub przez podmioty w stosunku, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych - Wnioskodawca jest zobowiązany do:

- wyboru wykonawcy w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę,
- przestrzegania przy wyborze wykonawcy i wydatkowaniu środków, prawa wspólnotowego i krajowego m.in. w zakresie zapewnienia zasad przejrzystości, jawności i ochrony uczciwej konkurencji,
- dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego, jako brak bezstronności i obiektywności przy wyłanianiu wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu,
- stosowania „Wytycznych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w sprawie udzielania zamówień współfinansowanych ze środków EFRR, w stosunku, do których nie stosuje się ustawy prawo zamówień publicznych” - stanowiących załącznik do umowy / decyzji o dofinansowanie.

3.4.4 SPECYFICZNE UWARUNKOWANIA PRAWNE, W TYM KWESTIE POMOCY PUBLICZNEJ

Należy przedstawić uwarunkowania realizacji projektu wynikające z obowiązujących aktów prawnych, np.:

- Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2005 r. nr 64 poz. 565 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej,

infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych,

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2005 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu udostępniania danych zgromadzonych w rejestrze publicznym (Dz. U. z 2005r. Nr 205 poz. 1692);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie warunków organizacyjno-technicznych doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym (Dz.U. z 2005r. Nr 200 poz. 1651);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2005r. Nr 212 poz. 1766);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej (Dz. U. z 2005r. Nr 214 poz. 1781);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie sposobu prowadzenia oraz trybu dostarczania i udostępniania danych z Krajowej Ewidencji Systemów Teleinformatycznych i Rejestrów Publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 200 poz. 1655);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 19 października 2005 r. w sprawie testów akceptacyjnych oraz badania oprogramowania interfejsowego i weryfikacji tego badania (Dz. U. z 2005r. Nr 217 poz. 1836);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie kryteriów i trybu przeznaczania oraz rozliczania środków finansowych na informatyzację (Dz.U. z 2006r. Nr 53 poz.388 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004r. Nr 171 poz. 1800 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usługi powszechnej oraz wymagań dotyczących świadczenia usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu dla jednostek uprawnionych (Dz.U. z 2005r. Nr 68 poz. 592);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie warunków udzielania oraz sposobu przekazywania i wykorzystania dotacji przeznaczonej dla jednostek uprawnionych – art. 100 ust. 3 ustawy (Dz. U nr 46 poz. 439);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001r. Nr 112 poz.1198 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001r. Nr 130 poz. 1450 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2002 r. Nr 144 poz. 1204 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym (Dz. U. z 2002 r. Nr 126 poz. 1068 z późn. zm.);
- Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020;
- Proponowane kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2020 r.

Należy również umieścić stosowne informacje dotyczące uzyskania pozwoleń radiowych na wykorzystanie częstotliwości, zezwoleń lub zgłoszeń telekomunikacyjnych (wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych), jak też kwestie bezpieczeństwa systemów i sieci informatycznych.

W opisach należy również podkreślić kwestie dotyczące neutralności technologicznej i otwartego dostępu, zgodnie z wymogami UE.

W przypadku, gdy realizacja projektu podlega uregulowaniom w zakresie pomocy publicznej należy potwierdzić spełnienie przesłanek określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych, lub w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 2.10.2007 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach

regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. 185 poz. 1317 z 2007 r.)⁵. W takim przypadku, należy również podać informację, czy Wnioskodawca jest mikro, małym, średnim czy dużym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 364/2004 z dnia 25 lutego 2004 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 i rozszerzającego jego zakres w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju.⁶

Na etapie przygotowania projektu należy zapoznać się z materiałem zamieszczonym na stronie internetowej <http://www.wrota.podkarpackie.pl/pl/rpo/vademecum/> pn. „Pomoc publiczna – kwestia istotna w trakcie przygotowywania projektu”. Warto także przeanalizować zapisy Poradnika dla administracji publicznej: pomoc publiczna w programach operacyjnych 2007 – 2013 – dokumentu dostępnego w Vademecum wnioskodawcy/beneficjenta. Skorzystać można ponadto ze znajdującej się na stronie internetowej pod adresem <http://ec.europa.eu/competition/ejojade/isef/index.cfm>, wyszukiwarki decyzji Komisji Europejskiej w zakresie pomocy publicznej, która również może stanowić źródło przydatnych informacji.

3.5 WSKAŹNIKI REZULTATU PROJEKTU

Rezultaty charakteryzują wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne uzyskany bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu. Wymagane jest podanie wskaźników zgodnych z listą podaną dla przedmiotowego działania RPO WP, w pierwszej kolejności należy wziąć pod uwagę tzw. wskaźniki kluczowe oraz wskaźniki z listy regionalnej (umieszczone na liście wskaźników we wniosku o dofinansowanie).

Wnioskodawca może uwzględnić również inne charakterystyczne dla danej inwestycji wskaźniki. Należy przy tym liczyć się z koniecznością monitorowania postępów w osiągnięciu docelowej wartości takiego wskaźnika.

Należy podać przynajmniej jeden wskaźnik rezultatu. Wartości należy podać zgodnie z ustaloną dla danego wskaźnika jednostką miary. Rok osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika powinien być – co do zasady – tożsamy z rokiem, w którym planowane jest rzeczowe zakończenie realizacji projektu (protokół odbioru). W indywidualnych sytuacjach prawidłowe oszacowanie wartości wskaźnika rezultatu może być jednak utrudnione lub niemożliwe w roku zakończenia rzeczowego projektu⁷. Wówczas należy podać wartość właściwą dla zakresu inwestycji, która wystąpi nie później niż w pierwszym pełnym roku kalendarzowym następującym po roku zakończenia realizacji inwestycji. Podejście takie jest dopuszczalne w wyjątkowych sytuacjach oraz wymaga konkretnego uzasadnienia.

Należy zachować spójność wartości wskaźników z wnioskiem o dofinansowanie.

Należy przy tym liczyć się z koniecznością monitorowania postępów w osiągnięciu docelowej wartości takiego wskaźnika. Wykazane w danym roku wskaźniki rezultatu będą również przedmiotem kontroli poziomu ich osiągnięcia.

⁵ danego rodzaju projektów dotyczy również Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie pomocy udzielanej na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych.

⁶ Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 1 załącznika nr 1 do przywołanego wyżej rozporządzenia za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Średnie przedsiębiorstwa to przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR. Małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EUR. W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR.

Duże przedsiębiorstwo oznacza podmiot niebędący małym ani średnim przedsiębiorcą. Do oceny kategorii danego przedsiębiorstwa należy również brać pod uwagę kwestie zależności, partnerstwa oraz szczegółowych zasad określania danych przedsiębiorstwa, które zostały określone w przepisach ww. rozporządzenia.

⁷ np. odbiór wybudowanej infrastruktury zaplanowano na 27 grudnia 2008 r.; ze względów technicznych, organizacyjnych i warunków atmosferycznych pełna liczba planowanych użytkowników zostanie osiągnięta dopiero w I lub II kwartale 2009 r.

3.6 PRZEDMIOT I PRODUKTY PROJEKTU

W punkcie niniejszym należy opisać co będzie przedmiotem projektu (efekty rzeczowe), przy wykorzystaniu danych liczbowych i podstawowych parametrów technicznych inwestycji. Należy tu opisać działania wybranego wariantu, jakie zakłada projekt, które powinny w sposób logiczny służyć zaspokojeniu wskazanych wcześniej potrzeb.

Należy również opisać oraz podać wartości liczbowe wskaźników produktu, przez które należy rozumieć wynik interwencji w stan aktualny, czyli bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami fizycznymi. Wymagane jest podanie wskaźników zgodnych z listą podaną dla przedmiotowego działania RPO WP, w pierwszej kolejności należy wziąć pod uwagę tzw. wskaźniki kluczowe oraz wskaźniki z „listy regionalnej” (umieszczone na liście wskaźników we wniosku o dofinansowanie). (*patrz: Instrukcja do wniosku*).

Wnioskodawca może uwzględnić również inne charakterystyczne dla danej inwestycji wskaźniki. Należy przy tym liczyć się z koniecznością monitorowania postępów w osiągnięciu docelowej wartości takiego wskaźnika.

Wartości fizyczne należy przyporządkować do danego wskaźnika zgodnie z określoną jednostką miary, na podstawie posiadanej dokumentacji technicznej oraz określić termin planowanej realizacji wskaźnika.

3.7 ANALIZY SPECYFICZNE DLA SEKTORA

W rozdziale należy przedstawić analizy specyficzne dla sektora w ramach którego realizowany jest dany projekt (w szczególności należy odnieść się do poszczególnych kryteriów oceny merytorycznej projektu wymienionych w Szczegółowym opisie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 -2013).

Należy także krótko scharakteryzować (stan obecny i planowany do osiągnięcia w wyniku realizacji projektu):

- stan infrastruktury informatycznej bądź usług elektronicznych w obszarze realizacji projektu,
- wizerunek i postrzeganie obszaru, na którym realizowany jest projekt,
- preferowany rodzaj dostępu do Internetu,
- przewidywaną liczbę i charakterystykę użytkowników sieci szerokopasmowej, e-usług lub PIAP,
- ekonomiczne i inwestycyjne cechy obszaru, na którym będzie realizowany projekt,
- obszar oddziaływania projektu,
- możliwą przyszłą rozbudowę realizowanego projektu (skalowalność),
- inne informacje istotne z punktu widzenia specyfiki projektu, w tym odnoszące się do kryteriów podlegających ocenie merytorycznej określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów RPO.

4. ANALIZA POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO WNIOSKODAWCY

Niniejszy rozdział powinien zawierać informacje służące do ustalenia i oceny czy Wnioskodawca jest w stanie zrealizować projekt oraz ma możliwości zarządzania nim w przyszłości.

4.1 CHARAKTERYSTYKA WNIOSKODAWCY

W niniejszej części należy dokonać opisu stanu aktualnego jednostki zgłaszającej projekt, w tym uwarunkowań prawnych dla danego typu Wnioskodawcy (podstawę prawną utworzenia, organ założycielski, zadania statutowe), struktury organizacyjnej, procesu decyzyjnego organów/osób uprawnionych do reprezentacji, zasad nadzoru nad prowadzoną działalnością. Ponadto rozdział odnosi się do informacji w jaki sposób będzie wdrażany projekt w kontekście:

- kwestii instytucjonalnych wdrażania projektu,

- kwestii proceduralnych wdrażania projektu.

W kwestiach instytucjonalnych powinny zostać ujęte wszystkie zaangażowane w realizację projektu instytucje i organizacje podział odpowiedzialności i zadań pomiędzy wszystkie instytucje, a także wszystkie osoby, instytucje i organizacje, na które realizacja projektu będzie miała wpływ, osoby biorące udział w realizacji projektu (przede wszystkim osoba kierownika projektu), ich rolę, zadania i odpowiedzialność.

W kwestiach proceduralnych należy opisać procedury, które będą wykonywane podczas realizacji projektu, np. sposoby śledzenia postępu prac, definiowania i weryfikowania punktów kontrolnych, formalne warunki odbioru prac itp., harmonogram prac przygotowawczych, w tym rozpisania przetargów, pozyskiwania odpowiednich zezwoleń itp. oraz harmonogram realizacji projektu.

4.2 PARTNERZY I OPIS ZASAD PARTNERSTWA

W przypadku, gdy projekt realizowany jest z udziałem innych podmiotów należy scharakteryzować zakres ich zaangażowania oraz kompetencje związane z jego realizacją. W szczególności należy opisać strukturę i zasady współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację projektu:

- prawną podstawę współpracy (umowę, porozumienie administracyjne – czy zostały zawarte zgodnie z obowiązującymi Wytycznymi IZ RPO ...),
- główne prawa i obowiązki partnera (-ów) związane z realizacją projektu,
- kwestie własności i finansowania przedmiotu projektu po zakończeniu jego realizacji,
- sposób zabezpieczenia środków finansowych, zasady rozliczeń i płatności, jeżeli partner uczestniczy w finansowaniu nakładów inwestycyjnych.

Należy przedstawić informację odnośnie spełnienia wymagań dotyczących sposobu wyłonienia partnera w kontekście zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz Wytycznych w zakresie zawierania umów / porozumień o partnerstwie dla projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych II – VII RPO WP na lata 2007-2013 (<http://www.rpo.podkarpackie.pl/>)

W przypadku konkretnych projektów występować mogą sytuacje specyficzne, które należy opisać.

4.3 TRWAŁOŚĆ PROJEKTU - OPIS PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA EKSPLOATACJĘ PRZEDMIOTU INWESTYCJI PO JEJ ZAKOŃCZENIU

Jeżeli bieżącym zarządzaniem projektu zajmować się będzie inny podmiot niż Wnioskodawca, należy wyjaśnić przyczyny, korzyści oraz formę prawną przekazania funkcji związanych z użytkowaniem danej infrastruktury a także wskazać czy przekazanie będzie bezpłatne czy za odpłatnością.

Dodatkowo należy określić jaki podmiot będzie zarządzał infrastrukturą powstałą w wyniku realizacji projektu, w tym sposób wyboru podmiotu eksploatującego, jego formę prawną i strukturę własnościową, jak również zakres nadzoru Wnioskodawcy.

Konieczne jest również określenie, czy operator (jeśli jest już wybrany) spełnia wszystkie wymogi prawne (w szczególności np. wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej) lub jakie warunki musi spełnić podmiot startujący w przetargu (jeżeli operator nie został jeszcze wybrany).

Warto również uzasadnić, że sprostą on wymaganiom związanym z bieżącym utrzymaniem infrastruktury. Informacje te powinny dotyczyć zasobów kadrowych, sprzętowych, organizacyjnych oraz finansowych w kontekście zdolności do utrzymania rezultatów projektu przez co najmniej 5 lat od chwili zakończenia jego realizacji. W zakresie niniejszej analizy należy wziąć pod uwagę dyspozycję art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

4.4 DOŚWIADCZENIE W REALIZACJI PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH

W punkcie tym powinna znaleźć się informacja dotycząca projektów inwestycyjnych dotychczas zrealizowanych przez Wnioskodawcę (i ew. partnerów). Należy przy tym skupić się na projektach powiązanych terytorialnie, technicznie lub w zakresie celów społeczno-gospodarczych z przedmiotem zgłaszanego wniosku. W szczególności należy podać:

- oznaczenie przedmiotu zrealizowanego działania (z faktycznym – w przypadku zakończonych – lub planowanym – w przypadku trwających projektów terminem realizacji);
- koszty realizacji;
- źródła finansowania;
- uzasadnienie związku z przedmiotem lub celami zgłaszanej inwestycji.

5. ANALIZA TECHNICZNA PROJEKTU

W rozdziale tym powinna być szerzej opisana charakterystyka konkretnych cech wybranej technologii ze szczególnych uwzględnieniem wymogów i zaleceń technicznych.

Zakres danych niezbędnych do ujawnienia w niniejszym punkcie zależeć będzie od rodzaju projektu. Poniższe wskazówki odnoszą się do najistotniejszych kwestii:

- przedstawić funkcjonalność rozwiązań zaproponowanych w projekcie (np. rozwiązań technicznych);
- wykazać zbieżność parametrów technicznych projektowanej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego z celami projektu;
- przedstawić logikę dostosowania rozwiązań wypracowanych w ramach projektu do poszczególnych celów, które ma spełniać;
- wykazać dostosowanie wyposażenia budynków i innej infrastruktury do realizacji celów projektu przez cały okres referencyjny (wziąć pod uwagę zużycie ekonomiczne środków trwałych, oprogramowania, sprzętu komputerowego itd.).

Bardzo ważne są również 'miękkie' aspekty projektu, mogą one bowiem mieć wpływ na sukces projektu, osiągnięcie przez niego założonych celów i stanu, który nastąpi po jego realizacji. Dlatego, należy tutaj opisać następujące aspekty (jeżeli dotyczą przedmiotowo projektu):

- jakość świadczonych usług ;
- dostosowanie usług dla potrzeb wszystkich beneficjentów projektu;
- poziom przygotowania i zaangażowania kadry;
- dostosowanie usług (np. edukacyjnych) do potrzeb rynku pracy;
- określenie w sposób wiarygodny i poprawny zakres niezbędnych robót i nakładów odtworzeniowych w określonym okresie eksploatacji rezultatów projektu (w odniesieniu jedynie do elementów, które wymagają odtworzenia w okresie referencyjnym);
- opisanie jakie są możliwości ulepszenia, udoskonalenia wybranej technologii, tak aby po pewnym czasie nadal była ona optymalna do zamierzonych celów.

Jeżeli przedsięwzięcie składa się z kilku etapów lub stanowi etap większego przedsięwzięcia należy scharakteryzować każdy z nich.

Informacje niezbędne w niniejszym punkcie pochodzić będą w pierwszej kolejności z posiadanej przez Wnioskodawcę dokumentacji projektu. Należy jednak wybrać informacje najistotniejsze.

Opracowując niniejszy rozdział należy mieć na uwadze, że na etapie oceny merytorycznej wniosku, wykonalność techniczna i technologiczna projektu, tj. przyjęte rozwiązania i technologie wykonania są przedmiotem oceny dopuszczającej (ocena 0 - 1), dokonywanej przez zespół ds. oceny wykonalności technicznej i technologicznej oraz finansowej i ekonomicznej Komisji konkursowej. Wniosek może być oceniony negatywnie na tym etapie w przypadku stwierdzenia, że proponowane technologie nie są zgodne z obowiązującymi wymaganiami i standardami.

5.1 OPIS I OCENA WARIANTÓW ALTERNATYWNYCH

Zgodnie z Wytocznymi MRR w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym generujących dochód „Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek wykazania, że wybrany przez niego wariant realizacji projektu reprezentuje najlepsze rozwiązanie spośród wszelkich możliwych alternatywnych rozwiązań. W tym celu wnioskodawca powinien przeprowadzić analizę wykonalności i rozwiązań alternatywnych. W ramach analizy wykonalności i rozwiązań alternatywnych wnioskodawca powinien poddać analizie ograniczoną liczbę istotnych i technicznie wykonalnych rozwiązań. Przeprowadzenie analizy wykonalności poszczególnych rozwiązań alternatywnych ma na celu określenie możliwych wariantów realizacji projektu, zidentyfikowanego zgodnie z warunkami określonymi w Rozdziale 5 (Wytocznym MRR, przyp red.), a tym samym umożliwić wybór najlepszego wariantu realizacji danego projektu inwestycyjnego spośród analizowanych. Informacje uzyskane w wyniku tej analizy powinny jasno wskazywać i potwierdzać zasadność wyboru danego wariantu realizacji projektu. W wyniku przeprowadzenia analizy wykonalności i rozwiązań alternatywnych wnioskodawca powinien dokonać wyboru wariantu realizacji projektu oraz sformułować uzasadnienie wyboru danego wariantu realizacji projektu.”

W związku z powyższym, w części tej należy odnieść się do alternatywnych możliwych rozwiązań zakresu projektu (czyli alternatywnego projektu) np. możliwości korzystania z sąsiedniej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego (dzierżawę łącz innych operatorów) z budową własnej infrastruktury (aspekt lokalizacji); wykorzystania istniejącej technologii i/lub jej adaptacją do nowych warunków i założeń lub zakup nowej technologii (aspekt zakresu projektu); dostosowania infrastruktury do planowanej liczby użytkowników z rozbudową infrastruktury pod potrzeby nowych usług i wzrostu ich jakości (aspekt skali projektu).

Należy także pamiętać, że żaden wariant nie może faworyzować konkretnej technologii, czy np. producentów (*jak oprogramowanie Microsoft'u, czy komputerów IBM itp.*) musi pozostać zachowana zasada 'neutralności technologicznej' oraz 'otwartego dostępu'.

Przykładem wariantów, które można określić np. dla budowy sieci szerokopasmowych, jest: DSL (*ang. Digital Subscriber Line*) – cyfrowa linia abonencka, sieć satelitarna, sieć światłowodowa lub sieć bezprzewodowa.

Przy tworzeniu wariantów należy wziąć pod uwagę:

- osiągnięcie celów projektu w stopniu wystarczającym;
- minimalne wymagania techniczne (normy, zalecenia), jakie muszą spełniać budowane systemy;
- kontynuację (kompatybilność) wykorzystywanej dotychczas technologii;
- odpowiednią lokalizację (szczególnie w przypadku budowy telecentrów, masztów radiowych i obiektów telekomunikacyjnych), w tym możliwość korzystania z istniejących lokalizacji.

Każdy z zaproponowanych wariantów musi być zgodny z:

- wymogami specyficznymi dla systemów teleinformatycznych, zamieszczonymi w aktach prawnych, przyjętych normach i standardach, zaleceniach krajowych międzynarodowych oraz zobowiązaniach wynikających z członkostwa Polski w UE i organizacjach międzynarodowych;
- wymogami bezpieczeństwa transmisji, przetwarzania oraz przechowywania danych (zgodnie z ustawami o ochronie danych osobowych, ustawie o podpisie elektronicznym, zaleceniami programu IDA);
- wymogami formalnymi w zakresie usług teleinformatycznych (na etapie studium niekoniecznie należy posiadać te dokumenty, jednak warianty realizacji inwestycji powinny być zgodne z procedurami, wymogami i aktami prawnymi leżącymi u podstaw ich wydania):
 - pozwoleniem radiowym na wykorzystanie częstotliwości;
 - zezwoleniem lub zgłoszeniem telekomunikacyjnym;
 - przydziałem numeracji lub przestrzeni adresowych;
 - wymogami ustawowymi w zakresie bezpieczeństwa;
 - zasadami 'neutralności technologicznej' oraz 'otwartego dostępu'.

Każdy z wariantów należy odnieść do zidentyfikowanych potrzeb beneficjentów i opisać w jakim stopniu dany wariant przyczyni się do ich zaspokojenia.

Metodę analizy opcji należy dobrać do specyfiki przedsięwzięcia np. metodę dynamicznego kosztu jednostkowego.

Dynamiczny koszt jednostkowy DGC (ang. Dynamic Generation Cost) jest równy cenie, która pozwala na uzyskanie zdyskontowanych przychodów równych zdyskontowanym kosztom, a więc minimalnej cenie, która powoduje, że przedsięwzięcie staje się rentowne. Zatem:

$$DGC = p_{EE} = \frac{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{KI_t + KE_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{EE_t}{(1+i)^t}}$$

gdzie:

- P_{EE} cena za jednostkę miary rezultatu;
 KI_t nakłady inwestycyjne poniesione w danym roku;
 KE_t koszty eksploatacyjne poniesione w danym roku;
 i stopa dyskontowa;
 t rok przyjmuje wartości od 0 do n ;
 EE_t miara rezultatu.

Za miarę rezultatu należy przyjąć:

Typ projektu	Miara rezultatu	Jednostka
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	0,7 x (liczba nowych użytkowników infrastruktury) + (0,3x liczba utrzymanych użytkowników infrastruktury)	osób/rok
Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego	0,7 x (liczba nowych odbiorców usług) + (0,3 x liczba utrzymanych odbiorców usług)	osób/rok

W analizie jakościowej metodą wielokryterialną należy wykorzystać kluczowe kryteria jakościowe związane z realizacją celów projektu. Poniżej podano przykładowe kryteria oraz sposób punktowania dla projektów mających na celu podłączenie odbiorców do Internetu⁸:

- wartość planowanych wydatków związanych ze świadczeniem usługi przyłączenia do Internetu przypadająca na jednego odbiorcę (np. przedziały: do 999,99 zł; 1000 - 4999,99 zł; 5000 - 9 999,99 zł; powyżej 10 000 zł);
- odsetek odbiorców, którzy nie są przyłączeni do Internetu albo posiadają dostęp wąskopasmowy w ogólnej liczbie odbiorców objętych projektem (np. przedziały 0 - 24,99%; 25 - 49,99%; 50 - 74,99%; 75 - 100%);
- odsetek odbiorców położonych na obszarze gmin wiejskich albo miejskowiejskich w ogólnej liczbie odbiorców objętych projektem (np. przedziały 0 - 24,99%; 25 - 49,99%; 50 - 74,99%; 75 - 100%);
- stopień zapewnienia edukacji w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz wyrównywania szans edukacyjnych w odniesieniu do potrzeb odbiorców.

6. ANALIZA FINANSOWA WNIOSKODAWCY

Analizę finansową przeprowadza się w celu:

- umożliwienia oceny rentowności inwestycji (oraz ewentualnie rentowności zainwestowanego kapitału (krajowego) oraz efektywności finansowej projektu;
- ustalenia właściwego (maksymalnego) dofinansowania z funduszy UE;
- wpływu nakładów inwestycyjnych, kosztów i przychodów wynikających z eksploatacji projektu na sytuację finansową wnioskodawcy lub podmiotu odpowiedzialnego za eksploatację przedmiotu projektu (ocena płynności i trwałości finansowej projektu).

⁸ opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie warunków udzielania oraz sposobu przekazywania i wykorzystania dotacji przeznaczonej dla jednostek uprawnionych.

W celu ujednoczenia zasad i zachowania spójności przygotowywanych analiz, przyjąć należy następujące założenia:

- analiza dokonywana jest zazwyczaj z punktu widzenia właściciela infrastruktury. W przypadku, gdy właściciel i operator (np. infrastruktury) są odrębnymi podmiotami, można zastosować skonsolidowaną metodę analizy (patrz definicja analizy skonsolidowanej – rozdział 2 *Wytycznych MRR*),
- punktem wyjścia projekcji finansowych są dane finansowo-księgowe podmiotów eksploatujących przedsięwzięcie/system za rok poprzedni (lub ostatni dostępny okres);
- pierwszym rokiem przeprowadzania analiz ma być rok złożenia wniosku. W przypadku ponoszenia wydatków w ramach projektu w poprzednich latach należy je zsumować i wykazać w roku złożenia wniosku o dofinansowanie;
- podane informacje i dane liczbowe powinny odpowiadać dokumentacji technicznej, obowiązującym normom, cenom rynkowym i danym statystycznym;
- analizy należy wykonywać kierując się zasadami rzetelności oraz ostrożnej wyceny;
- obowiązującą walutą jest złoty;
- prognoza finansowa sporządzana musi być w okresach rocznych (obrazujących stan zmiennych na 31 grudnia danego roku);
- prognoza obejmować powinna okres referencyjny, który dla:
 - oprogramowania i sprzętu komputerowego oraz urządzeń sieciowych – wynosi 5 lat;
 - infrastruktury teleinformatycznej – wynosi 15 lat;
- w analizach należy stosować ceny stałe tj. ceny z roku bazowego (roku złożenia wniosku o dofinansowanie), z wyeliminowaniem wpływu inflacji na prognozy finansowe poprzez zastosowanie nominalnych stóp dyskontowych,
- nominalna stopa dyskontowa dla inwestycji wynosi 5%,
- analizę sporządza się przy użyciu metody standardowej lub złożonej. Wybór metody uzależniono od tego czy możliwe jest oddzielenie strumienia przychodów projektu od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta oraz czy możliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych na realizację projektu od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych beneficjenta. Szczegółowe informacje w zakresie wyboru metody opracowania analizy finansowej przedstawiono w *Wytycznych MRR* (podrozdział 7.5),
- jako podstawową metodę analizy finansowej przyjmuje się metodologię zdyskontowanego przepływu środków pieniężnych (*ang. Discounted Cash Flow* – zwana dalej metodologią/analizą DCF)⁹, z zastrzeżeniem, iż w ramach RPO WP rezerwy tworzone na pokrycie wydatków inwestycyjnych nie są kwalifikowane, bez względu na uzasadnienie,
- do podstawowych narzędzi analizy należą: rachunek przepływów pieniężnych oraz rachunek zysków i strat, pomocniczo można opracować bilans dla głównych pozycji projektu. Zaleca się zastosowanie formatu tabel zgodnego z przepisami o rachunkowości (grupy główne). Ze względu jednak na specyfikę projektów, czytelność analizy oraz specyfikę interwencji w ramach funduszy UE można zastosować tabele innego formatu. Należy przy tym uwzględnić przynajmniej kalkulację przepływów finansowych związanych z: nakładami inwestycyjnymi, przychodami i kosztami operacyjnymi oraz wartością rezydualną przedsięwzięcia;
- analizy powinny być wiarygodne, tzn. przedstawiać rzetelne i realne szacunki oparte o należyście opisaną i uzasadnioną metodologię.

Institucja Zarządzająca RPO nie przewiduje możliwości kwalifikowania rezerw na nieprzewidziane wydatki.

Przedstawione czynniki i ich wartości powinno cechować:

- pewność lub obiektywnie wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia;
- racjonalną metodologią oszacowania (popartą np. normami, obowiązującymi stawkami opłat, cenami rynkowymi, przeprowadzonymi badaniami naukowymi, statystyką).

W przypadku braku spełnienia ww. przesłanek IZ RPO WP może zakwestionować poprawność przedstawionych wyliczeń.

⁹ Dokument roboczy nr 4 (...), s. 6.

W ramach niniejszego rozdziału należy również zamieścić:

- **opis promocji** projektu realizowanego ze środków publicznych, w tym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- oraz **kalkulację kosztów działań promocyjnych**, o ile zostały uwzględnione w części D wniosku o dofinansowanie.

Minimalny zakres obowiązków w tym zakresie określa art. 8 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006, *Wytyczne MRR w zakresie informacji i promocji* oraz *Wytyczne Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013 dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji*. Dotyczą one oznaczania miejsc realizacji inwestycji tablicami informacyjnymi, a po zakończeniu robót tablicami pamiątkowymi. Korespondencja opisująca działania związane z projektem powinna być oznaczana w określony sposób.

Zgodnie z obowiązującymi dokumentami IZ RPO WP, w przypadku projektów z zakresu infrastruktury informatycznej, wydatki kwalifikowane w zakresie promocji dotyczyć mogą tylko wykonania:

- tablic informacyjnych,
- tablic promocyjnych,
- oznakowania wyposażenia zakupywanego w ramach projektu (plakietki informacyjne).

Wydatki związane z innymi działaniami promocyjnymi wnioskodawca pokrywa ze środków własnych.

Poza opisami rozdział powinien zawierać kalkulacje zaprezentowane w formie tabelarycznej (tabele z wycenieniami mogą stanowić załącznik do studium). **Niezależnie od tego wymagane jest przedstawienie analizy finansowej i ekonomicznej w formie aktywnego arkusza kalkulacyjnego (z formułami obliczeniowymi) na płycie CD.**

6.1 TRWAŁOŚĆ FINANSOWA PROJEKTU

Zgodnie z „*Analizą kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych: Przewodnik*”, s. 32, oraz Wytycznymi MRR (podrozdział 7.8) analiza finansowa inwestycji powinna wykazać **finansową trwałość** projektu, która oznacza, że przedsięwzięciu nie grozi wyczerpanie środków pieniężnych i utrata zdolności do bieżącego regulowania wydatków. Zapewnienie płynności wymaga harmonizacja czasowa wpływów i wydatków i jest niezbędna na etapie wdrażania i eksploatacji. Podstawowym narzędziem do analizy trwałości jest pełny rachunek przepływów pieniężnych inwestycji (część operacyjna, inwestycyjna i finansowa). Dane dotyczące ww. pozycji należy zaczerpnąć z poprzednich analiz. Trwałość występuje wtedy, gdy suma przepływów w ramach skumulowanych strumieni pieniężnych generowanych przez projekt jest dodatnia we wszystkich latach objętych analizą. Przy analizie trwałości finansowej bierze się pod uwagę wszystkie przyprływy pieniężne, w tym również te wpływy na rzecz projektu, które nie stanowią przychodów w rozumieniu art. 55 ust.1 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*, np. dotacje o charakterze operacyjnym.

Projekt jest trwały finansowo wtedy, kiedy skumulowane (niezdyskontowane) przepływy pieniężne netto są dodatnie w całym okresie referencyjnym.

Do wykazania trwałości finansowej należy używać co do zasady nominalnych (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych. Przepływy środków finansowych, jakie należy w tym celu uwzględnić powinny brać pod uwagę, wszystkie (krajowe i UE) zaangażowane środki finansowe, kredyty i pożyczki, wraz z ich spłatą, koszty obsługi zadłużenia, wpłaty własne oraz wypłaty dywidend (nadwyżki projektu). W tym przypadku nie uwzględnia się wartości rezydualnej, chyba że majątek uległ rzeczywistej likwidacji w ostatnim roku analizy.

Kolejnym wymaganym krokiem analizy trwałości jest weryfikacja zdolności Wnioskodawcy (podmiotu eksploatującego) do zapewnienia środków finansowych koniecznych do pokrycia kosztów eksploatacji. W tym celu na podstawie oszacowanego wcześniej zapotrzebowania na wydatki inwestycyjne oraz środki obrotowe, należy określić źródła pochodzenia środków niezbędnych do zapewnienia płynności na etapie realizacji i eksploatacji projektu. Analiza przepływów pieniężnych powinna wykazać, że beneficjent/operator z projektem ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych pod koniec każdego roku wdrażania i działalności.

7. ANALIZA EKONOMICZNA

Analiza ekonomiczna ma na celu dokonanie oceny wkładu projektu w polepszenie warunków ekonomicznych i jakości życia w regionie lub kraju.

Dla projektów objętych zakresem niniejszych wytycznych (inwestycyjne: roboty budowlane i/lub zakupy wyposażenia) obowiązkowe jest przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści w formie analizy ekonomicznej. Jedynie w przypadku, gdy zmierzenie korzyści projektu w kategoriach pieniężnych nie jest praktycznie możliwe, zalecane jest przeprowadzenie analizy jakościowej i ilościowej, poprzez identyfikację i uzasadnienie wszystkich istotnych środowiskowych, gospodarczych i społecznych efektów projektu oraz – jeśli to możliwe – zaprezentowanie ich w kategoriach ilościowych. Analizę należy wówczas sporządzić zgodnie z zaleceniami w punkcie 9.1 niniejszych wytycznych oraz podrozdziale 8.1 Wytycznych MRR.

Punktem wyjścia do sporządzenia analizy są ustalenia przyjęte w analizie finansowej, które należy:

- skorygować o efekty związane z systemem fiskalnym,
- skorygować o efekty zewnętrzne,
- przekształcić z cen rynkowych na ceny rozrachunkowe,

Korekty fiskalne polegają na odliczeniu tych wydatków, które nie mają odpowiednika w realnych zasobach, jak np. dotacje i podatki pośrednie (VAT) od nakładów i wyników projektu. Ponadto:

- objęte analizą ekonomiczną ceny nakładów powinny obejmować podatki bezpośrednie,
- należy pominąć 'czyste' płatności transferowe na rzecz osób fizycznych, jak np. płatności z tytułu ubezpieczeń społecznych,
- niekiedy podatki pośrednie lub dotacje mają na celu skorygowanie efektów zewnętrznych i uzasadnione może być włączenie takich podatków do kosztów projektu, unikając jednocześnie podwójnego ich liczenia.

Korekta o efekty zewnętrzne oznacza, że w pozycjach wydatków i wpływów należy uwzględnić także zewnętrzne koszty i korzyści, którym nie towarzyszą przepływy pieniężne, np. wzrost wartości nieruchomości itd. Należy przy tym szczegółowo opisać i uzasadnić przesłanki przyjętych w tym zakresie szacunków.

Przekształcenie z cen rynkowych w ceny rozrachunkowe (ukryte – ang. *shadow prices*) ma na celu eliminację zniekształceń wyceny wynikających np. z ograniczeń konkurencji przez monopole, czy regulacje w zakresie prawa pracy.

Takie efekty mogły się pojawić niezależnie od wpływu czynników fiskalnych lub efektów zewnętrznych i w przypadku projektów realizowanych w ramach RPO WP związane są z reguły z faktem, iż płace mogą nie być powiązane z wydajnością pracy oraz z ograniczeniami konkurencyjności na rynku energii oraz materiałów eksploatacyjnych. Jeżeli sytuacja taka odnosi się do sytuacji projektu, to ceny przyjęte w analizie finansowej należy dodatkowo skorygować o przyjęte współczynniki przeliczeniowe (tzw. czynniki konwersji). Przykład w zakresie uzasadnienia i obliczenia wskaźników konwersji zamieszczono w *Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych: Przewodnik*, s. 39-42. Należy jednak zwrócić uwagę, iż przyjęte współczynniki konwersji muszą odzwierciedlać sytuację ekonomiczną województwa podkarpackiego. W przypadku braku wystarczających danych do analizy należy pominąć wpływ różnic w cenach rynkowych.

7.1 KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROJEKTU

W punkcie tym należy przedstawić (zidentyfikować, opisać i uzasadnić) czynniki zewnętrzne, które skutkują zaistnieniem korzyści społecznych i gospodarczych z punktu widzenia regionu(kraju). Punktem wyjścia do analizy będą skorygowane, zgodnie z zasadami podanymi powyżej, przychody finansowe.

Dodatkowe korzyści wiążąc się będą z występowaniem specyficznych czynników zewnętrznych. Zazwyczaj czynniki te będą nawiązywać do określonych dla projektu wskaźników rezultatów lub oddziaływań. Konieczne jest przypisanie im określonych wartości zarówno fizycznych jak i oszacować ich wartość w pieniądzu.

Nie istnieje jedna uniwersalna metoda szacowania kompleksowo korzyści i strat gospodarczych spowodowanych realizacją projektu. Każda z nich ma ograniczone możliwości zastosowania, głównie

ze względu na zakres niezbędnych danych. Dlatego też przedstawiane czynniki i ich wartości powinno cechować:

- pewność lub obiektywnie wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia;
- racjonalna metodologia oszacowania (poparta np. normami, obowiązującymi stawkami opłat, cenami rynkowymi, przeprowadzonymi badaniami naukowymi, statystyką).

W przypadku braku spełnienia ww. przesłanek IZ RPO WP może zakwestionować poprawność przedstawionych wyliczeń.

Do najczęściej występujących korzyści ekonomicznych w zakresie społeczeństwa informacyjnego (projektów informatycznych) zaliczyć można:

- obniżenie kosztów eksploatacji (telefonów i korespondencji) – korzyści, jakie zostaną osiągnięte w związku z utworzeniem adresów mailowych i wprowadzeniem tego sposobu komunikacji jako priorytetowego, spowoduje oszczędności na pozostałych formach komunikacji. Będą to przede wszystkim oszczędności na telefonach, faxach, korespondencji, dyskietkach i innych materiałach.
- szybsza identyfikacja właściciela dokumentu i uzyskanie najbardziej aktualnej jego wersji;
- poświęcanie mniej czasu na kontakty osobiste przy poszukiwaniu i przekazywaniu dokumentów osobiście – poprzez stworzenie platformy wymiany informacji;
- eliminacja powtarzających się prac – poprzez składowanie dokumentów w centralnym, ogólnodostępnym repozytorium;
- poświęcanie mniejszej ilości czasu na drukowanie, edytowanie i poprawianie wersji papierowych i nanoszenie ich na wersje elektroniczne;
- zmniejszenie kosztów czasu pracy patentów – w wyniku realizacji inwestycji, mieszkańcy zaoszczędzą swój czas na niepotrzebne wizyty. Po wdrożeniu 'System Obiegu Dokumentów' będzie zintegrowany z portalem internetowym. Dzięki temu wiele spraw będzie można załatwić przez Internet (od czasu wejścia rozporządzeń wykonawczych dotyczących podpisu elektronicznego). Czas będzie można zatem oszczędzić tracony wcześniej na stanie w kolejkach, odbieranie formularzy itp.

Dodatkowo, można wykazać inne korzyści niemierzalne (które wykorzystamy np. w analizie wielokryterialnej):

- budowanie wizerunku jednostki samorządowej, jako przyjaznej patentom, w tym także inwestorom, dbającej o czas patentów oraz swoich pracowników;
- poprawa jakości funkcjonowania urzędu jako całości, zerwanie z 'biurokratycznym' charakterem tego urzędu, poprzez szybkie załatwianie spraw mieszkańców;
- zdobywanie informatycznego 'know-how' przez urzędników, pogłębianie ich umiejętności, co przygotuje ich do wdrażania kolejnych systemów, zarówno krajowych jak i regionalnych;
- stworzenie dobrego wizerunku jednostki samorządowej na zewnątrz, co podniesie atrakcyjność dostępnych terenów w oczach potencjalnych inwestorów.

Odpowiednie pozycje oszacowania należy zaprezentować w formie tabelarycznej dla okresu referencyjnego jako wpływy ekonomiczne projektu.

Dla tych kategorii oddziaływań, dla których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami, należy przedstawić opis uwzględniający charakterystykę i skalę pozytywnych oddziaływań (analiza wielokryterialna).

Dla tych kategorii oddziaływań, dla których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami, należy przedstawić analizę jakościową i efektywności kosztowej, uwzględniającą charakterystykę i skalę pozytywnych oddziaływań, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w podrozdziale 7.3 niniejszych wytycznych.

7.2 NAKŁADY I KOSZTY SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU

Nakłady inwestycyjne i koszty społeczno-gospodarcze w analizie ekonomicznej wymagają przedstawienia ich w kwotach netto; nie uwzględnia się również fiskalnych obciążeń wyniku brutto projektu (korekta efektów fiskalnych).

Do przykładowych dodatkowych kosztów ekonomicznych można zaliczyć:

- koszty związane ze wzrostem opłat za korzystanie z infrastruktury;
- negatywne efekty zewnętrzne na etapie budowy związane z prowadzeniem prac budowlanych, szczególnie na terenach miejskich;
- niekorzystne efekty zewnętrzne w wyniku potencjalnego oddziaływania na środowisko (zwiększone promieniowanie elektromagnetyczne i świetlne, zmiana architektury krajobrazu).

Negatywne efekty zewnętrzne (środowiskowe) należy wyliczyć w zgodzie z przepisami prawa:

- Prawem Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (z późn. zm.), w zakresie zasad ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów;
- rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów;
- rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Podobnie jak w przypadku korzyści ekonomicznych szacunki powinny być oparte na rzetelnej metodologii uzasadnionej przewidywanym stanem faktycznym.

Dla tych kategorii oddziaływań, dla których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami należy przedstawić opis uwzględniający charakterystykę i skalę negatywnych oddziaływań (analiza wielokryterialna).

Dla tych kategorii oddziaływań, dla których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami, należy przedstawić analizę jakościową i efektywności kosztowej, uwzględniającą charakterystykę i skalę negatywnych oddziaływań, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w podrozdziale 9.4 niniejszych wytycznych.

7.3 ANALIZA WSKAŹNIKÓW EKONOMICZNYCH

Analiza ekonomiczna przeprowadzana jest w drodze skorygowania wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe. Metodologię przeprowadzania analizy ekonomicznej omówiono w kolejnych punktach niniejszego rozdziału. Do oszacowania kosztów i korzyści ekonomicznych stosowana jest, podobnie jak w analizie finansowej, metodologia DCF. W celu uproszczenia obliczeń stopa dyskontowa do analiz ekonomicznych jest równa stopie stosowanej dla analiz finansowych - wynosi 5 %

Wartości korzyści i kosztów ekonomicznych należy przedstawić w formie tabelarycznej dla okresu referencyjnego.

Na podstawie ekonomicznych przepływów pieniężnych należy wyznaczyć ekonomiczne wskaźniki efektywności przedsięwzięcia, czyli:

- ERR projektu,
- ENPV projektu,
- B/C projektu.

Wskaźnik B/C oznacza stosunek zdyskontowanych korzyści do sumy zdyskontowanych kosztów generowanych w okresie referencyjnym.

Do obliczenia ww. wskaźników należy wziąć pod uwagę następujące przepływy o charakterze ekonomicznym:

- jako wydatki:
 - nakłady inwestycyjne,
 - koszty ekonomiczne,

- oraz jako wpływy:
 - przychody i korzyści o charakterze ekonomicznym,
 - wartość rezydualną.

Stopa dyskontowa powinna być tożsama ze stopą zastosowaną w analizie finansowej.

Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z kryteriami oceny merytoryczno-technicznej określonymi w Szczegółowym opisie priorytetów RPO WP, dofinansowaniem ze środków EFRR może być objęty jedynie projekt społecznie 'korzystny' tj. charakteryzujący się wskaźnikami:

- $ENPV > 0$, oraz
- $ERR >$ społeczna stopa dyskonta, oraz
- $B/C > 1$

Jeżeli ww. warunki nie są spełnione projekt nie zostaje zakwalifikowany do dofinansowania z funduszy UE. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy projekt wykazuje ujemną ENPV, lecz powoduje znaczące korzyści, których nie można było wycenić (których kwantyfikacja i oszacowanie wartości byłoby obarczone zbyt dużym ryzykiem lub dla których wnioskodawca nie dysponuje wiarygodnymi i uzasadnionymi szacunkami). Dla tych kategorii oddziaływań, należy przedstawić analizę jakościową i efektywności kosztowej, uwzględniającą charakterystykę i skalę pozytywnych/negatywnych oddziaływań, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w podrozdziale 9.4 niniejszych wytycznych.

8. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W rozdziale niniejszym należy opisać oddziaływania projektu na sferę środowiska oraz uzasadnić zgodność przedsięwzięcia z zasadami polityki ochrony środowiska UE. Szczegółowe informacje na temat procedury oceny wpływów środowiskowych oraz regulacji prawnych w tym zakresie zostały przedstawione w *Wytycznych w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych i regionalnych programów operacyjnych*, MRR, www.fundusze-strukturalne.gov.pl

8.1 FORMALNO-PRAWNA PROCEDURA OOS

Należy opisać przebieg i stopień zaawansowania procedury związanej z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, w tym opisać procedurę kwalifikowania przedsięwzięcia do obowiązku opracowania raportu oddziaływania na środowisko (*screening*), wraz z ewentualnym ustaleniem jego zakresu (*scoping*). Należy przedstawić informację o wykonanych konsultacjach społecznych oraz dokonanych (lub wymaganych) uzgodnieniach z uprawnionymi organami administracji w zakresie ochrony środowiska.

8.2 ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW ODDZIAŁYWANIA INWESTYCJI NA ŚRODOWISKO

W opisie należy podać podstawowe informacje nt. czynników, które mogą mieć wpływ na stan środowiska w fazie inwestycyjnej oraz podczas eksploatacji projektu.

Niektóre projekty z zakresu społeczeństwa informacyjnego realizowane w ramach RPO WP mogą oddziaływać niekorzystnie na środowisko regionu.

Dlatego należałoby zwrócić uwagę na ewentualne oddziaływanie pola elektromagnetycznego i jego wpływ na środowisko, również w kontekście obszarów Natura 2000 (pkt. 8.3).

8.3 ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU NA OBSZARY NATURA 2000

Zgodnie z art. 33, ust 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 14.04.2004 r. (Dz. U. nr 92 poz. 880 z 2004 r., z późn. zm.), zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki występujące na wyznaczonym lub potencjalnym obszarze Natura 2000. Wymóg ten odnosi się do wszystkich obszarów objętych zarówno listą oficjalną, jak i tzw. *shadow list* (tzw. listą marcową).

Należy przedstawić informację czy projekt (lub element zakresu rzeczowego) jest realizowany na terenie objętym ochroną w ramach utworzonego lub projektowanego do utworzenia obszaru Natura 2000. W przypadku odpowiedzi pozytywnej należy podać nazwę oraz nr obszaru oraz określić możliwe oddziaływania projektu na stan środowiska, w tym w szczególności na gatunki objęte ochroną w myśl dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin oraz dyrektywy Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. nr 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków.

Jeżeli projekt jest zlokalizowany poza terenami objętymi obszarem Natura 2000 należy również przeanalizować, czy może on skutkować istotnymi oddziaływaniami na podlegające ochronie siedliska lub gatunki.

W przypadku stwierdzenia istotnego oddziaływania projektu na ww. obszary należy opisać zakres ograniczeń, działań kompensujących oraz system monitorowania występujących wpływów.

9. ANALIZA RYZYKA I WRAŻLIWOŚCI

Przeprowadzenie oceny ryzyka ma na celu oszacowanie trwałości finansowej oraz realności celów projektu finansowanego z funduszy UE. Poprzez analizę ryzyka należy przede wszystkim rozumieć identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń. Analiza ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa jego wystąpienia i jego wpływu na projekt. Tylko rzetelnie i dokładnie przeprowadzona analiza ryzyka może dać podstawę do przygotowania polityki bezpieczeństwa, której istotą jest ocena i dobór odpowiednich działań zabezpieczających.

Ocena ryzyka wymaga:

- identyfikacji obszarów (kategorii) ryzyka,
- określenia prawdopodobieństwa wystąpienia zjawisk niepożądanych,
- przedstawienia propozycji działań prewencyjnych.

Do najważniejszych obszarów ryzyka wymagających uwzględnienia należą np.:

- społeczne,
- handlowe (popytowe),
- finansowe (źródła finansowania, przychody i koszty operacyjne),
- prawne,
- organizacyjne i związane z zasobami ludzkimi,
- techniczne i związane z infrastrukturą.

Jakościową ocenę ryzyka można przeprowadzić poprzez dokonanie opisowej oceny prawdopodobieństwa jego wystąpienia, przypisując każdej wartości krytycznych zmiennych jedną z trzech kategorii: niskie, średnie, wysokie. Dodatkowo, należy opisać, w jakich okolicznościach prawdopodobieństwa przyporządkowane poszczególnym zmiennym mogą się zmienić. W analizie należy opisać okoliczności, jakie mogą przyczynić się do wystąpienia sytuacji negatywnych oraz planowane działania zapobiegające lub naprawcze (plany zachowań w zdarzeniach losowych).

Ponadto w przypadku projektów inwestycyjnych zaleca się przeprowadzenie analizy wrażliwości podstawowych wskaźników finansowych lub ekonomicznych (np. NPV, IRR) w zależności od zmian kluczowych czynników składowych przepływów finansowych lub ekonomicznych (np. cen, kosztów eksploatacyjnych, wzrostu nakładów inwestycyjnych) o $\pm 15\%$.

10. ZAŁĄCZNIK: ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW OCENY MERYTORYCZNEJ – JAKOŚCIOWEJ

10.1 Odniesienie do kryteriów oceny merytorycznej – jakościowej

Wymagany załącznik do studium wykonalności - należy uzupełnić tabelę w formacie podanym poniżej.

Podawane przez Wnioskodawcę dane, obliczenia, opisy a także uzasadnienia przyjętych wartości, powinny być formułowane w sposób konkretny, przejrzysty i rzetelny, w oparciu o dane źródło zaczerpnięte z dostępnych statystyk, rejestrów, ewidencji, itp. Sporządzając niniejszy załącznik należy zwrócić szczególną uwagę na przyjęte przez Komitet Monitorujący RPO kryteria oceny projektów, wraz z ustaloną metodologią przyznawania punktów w poszczególnych kryteriach. Właściwe sporządzenie niniejszego załącznika będzie przedmiotem weryfikacji na etapie oceny formalnej wniosku o dofinansowanie, a następnie będzie miało kluczowe znaczenie dla przyznania punktów w poszczególnych kryteriach na etapie oceny jakościowej wniosku. **Niniejszy załącznik należy wypełnić i podpisać zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie konkursu.**

	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Obliczenia /opisy wnioskodawcy
1.	Kryterium 1	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów RPO	Obliczenia wraz z opisem przyjętych założeń / dane z uzasadnieniem.
2.	Kryterium 2	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów RPO	Obliczenia wraz z opisem przyjętych założeń / dane z uzasadnieniem.
3.	Kryterium (...)	Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów RPO	Obliczenia wraz z opisem przyjętych założeń / dane z uzasadnieniem.

Sporządził: imię i nazwisko

Wnioskodawca (osoby upoważnione do podpisania wniosku w przypadku jednostek samorządu terytorialnego także Skarbnik)

Stanowisko

.....

.....

.....

Czytelny podpis

Podpis/-y i pieczęć/-cie

10.2 ANALIZA FINANSOWA I EKONOMICZNA W AKTYWNYM ARKUSZU KALKULACYJNYM

Obowiązkowym załącznikiem do studium wykonalności jest przedstawienie analizy finansowej i ekonomicznej w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym, jako materiał niezbędny do oceny projektu.